

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLM3010 Összehasonlító irodalom 1 (<i>Transzregionális perspektíva (1500–1800) I.: transzkonfesziionalitás és korszakalakzatok</i>)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Tóth Zsombor						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Serestély Zalán						
2.4 Tanulmányi év	II. MB+M M	2.5 Félév	3.	2.6. Az értékelés módja	vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Kötelező, alaptantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 A tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					13
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					13
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-órászama	42				
3.8 A félév össz-órászama	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadóterem, vetítő, laptop, hangszórók
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C1.1 Definirea conceptelor, identificarea și exemplificarea limbajului specific literaturii comparate; cunoașterea unor metode de analiza specifice studiului interdisciplinar al științelor umaniste. C1.2 Descrierea conceptelor, perspectivelor și metodelor utilizate în filozofia artei și în teoria literară contemporană. C 1.3. Aplicarea conceptelor provenite din filozofia artei și investigarea dinamică a fenomenelor literare/culturale. Relationarea discursului literar cu discursul cultural, în general, dar și cu cel filozofic. C 1.4. Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul literaturii. C1.5. Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de literatură comparată.
Általános kompetenciák	CT1 Utilizarea componentelor domeniului limba și literatură, în deplină concordanță cu etica profesională. CT2 Relationarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A kora újkori magyarországi irodalmi hagyománynak az újszerű, összehasonlító szempontok alapján történő megértését és (újra)értékelését célozza meg ez a két féléves tantárgy. A tantárgy az ún. hosszú reformáció (1500–1800) koncepciójára és korszakalakzatára épül fel, ennek a módszertani lehetőségeit aknázza ki. Ebben a megközelítésben a későközépkor, reformáció, reneszánsz és a felvilágosodás (al)korszakainak sajátos és diszkontinuus kronológiája két nagy recepciótörténeti horizont mentén rekonstruáljuk.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<i>Első félévben</i> azokra a szövegekre és gyakran ismeretlen szerzőkre (pl. Medgyesi Pál, Kézdivásárhelyi Matkó István,) fókuszálunk, akik <i>angol forrásokból</i> fordítottak. Következésképp az angol–magyar és magyar–angol recepciótörténeti vizsgálódások implicit módon azt a célt is szolgálják, hogy a korszak sajátos medialitását is értelmezhetővé tegyünk, amit elsősorban a szemináriumokra betervezett szoros olvasást implikáló esettanulmányok tesznek majd lehetővé.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető: módszertani megfontolások és fogalomhasználat	előadás	
2. A kora újkor (1500–1800) transzregionális története(i)	előadás és szövegelemzés	
3. Transzregionalitás és korszakalakzat: hosszú reformáció	előadás és szövegelemzés	
4. Made in England 1: Az átvitel és átvétel (transfer and exchange) transzregionalis jellemzői	előadás és szövegelemzés	
5. Made in England 2: Fordítás és átvitel/átvétel (translation and transfer)	előadás és szövegelemzés	
6. A társadalmi mobilitás transzregionális jellemzői a koraújkorban	előadás és szövegelemzés	
7. A vallási/konfeszionális és akadémiai mobilitás transzregionális nézete	előadás és szövegelemzés	
8. A kora újkor és a transzregionális szelf: elbeszélt identitások	előadás és szövegelemzés	
9. A lelkiismeret felfedezése: <i>De Conscientia</i>	előadás és szövegelemzés	
10. Melankólia, desperatio és nostalgia	előadás és szövegelemzés	
11. Hagiógráfia és biográfiai diskurzus I (reformátorok, szentek és (h)ősök)	előadás és szövegelemzés	
12. Hagiógráfia és biográfiai diskurzus II (latin/angol/magyar (auto)biografikus mikronézetek)	előadás és szövegelemzés	
13. Perifériák és centrumok: a transzregionalitás imaginárius földrajza.	előadás és szövegelemzés	

14. Összegzések és konklúziók		előadás és szövegelemzés	
Szakirodalom: GÁBOR Csilla, <i>Laus et Polemia: Magasztalás és vetekedés a középkor és kora újkor szövegtípusokban</i> (Debrecen–Kolozsvár: Egyetemi Kiadó – Bolyai Társaság, 2015). GÁBOR Csilla, „Religious Polemics in Late Sixteenth Century Hungary: Reconstruction and Interpretation”, in <i>More than Luther: the Reformation and the Rise of Pluralism in Europe</i>, eds. Karla BOERSMA and Herman J. SELDERHUIS (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2019), 177–194. Heinz-Gerhard HAUPT and Jürgen KOCKA, eds., <i>Comparative and Transnational History: Central European Approaches and New Perspectives</i> (New York–Oxford: Berghahn Books, 2009). Violet SOEN, Bram DE RIDDER, Alexander SOETAERT, Werner THOMAS, Johan VERBERCKMOES and Sophie VERREYKEN, „How to do Transregional History: A Concept, Method and Tool for Early Modern Border Research”, <i>Journal of early modern history</i> 21, no. 5 (2017): 343–364. Violet SOEN, Alexander SOETAERT, Johan VERBERCKMOES and Wim FRANCOIS, eds., <i>Transregional Reformations: Crossing Borders in Early Modern Europe</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2019). TOMKA Béla, „Az összehasonlító módszer a történetírásban – eredmények és kihasználatlan lehetőségek”, <i>Aetas</i>, 20. évf. (2005) 1–2., 243–258. TÓTH Zsombor, <i>A hosszú reformáció jegyében. Vallási perzekúció és tanúságtétel a református irodalmi hagyományban a gyászévtizedtől 1800-ig</i>, Humanizmus és Reformáció 41., Budapest: Bölcsészettudományi Kutatóközpont, 2023. Birgit EMICH, Daniel SIDLER, Samuel WEBER, and Christian WINDLER (eds.), <i>Making Saints in a “Glocal” Religion: Practices of Holiness in Early Modern Catholicism</i>, Cologne: Böhlau Verlag, 2024.			
8.2 Szeminárium / Labor		Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Szervezési kérdések, értékelés módja, munkamódszerek megbeszélése, hiányzások kérdése		Megbeszélés, interaktív eljárások	
2. Bevezetés a detektívtörténetek olvasásába		Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezés	
3. A „klasszikus” krimi születése		Idem	
4. Aranykor		Idem	
5. Hardboiled		Idem	
6. Kelet-Közép-Európa és a krimi		Idem	
7. Van-e magyar krimi-hagyomány? 1.		Idem	
8. Van-e magyar krimi-hagyomány? 2.		Idem	
9. Van-e magyar krimi-hagyomány? 3.		Idem	
10. Van-e magyar krimi-hagyomány? 4.		Idem	
11. Az „aranykor” alkonya: az igazság nyelvi-intézményes közvetítettsége		Idem	
12. Pszichológia és krimi		Idem	
13. Antidetektívtörténet		Idem	
14. Összegzés, szemináriumok megbeszélése, önértékelés		Megbeszélés, interaktív eljárások	
Kötelező szakirodalom: 2. Bevezetés a detektívtörténetek olvasásába: <i>A meggyilkolt leány vagy a három alma története</i>. In Honti Rezső (váll. és ford.): <i>Az Ezeregyéjszaka meséi</i>. Európa, Bp., 1974. (Bényei Tamás: Kategóriaváltások: A krimi elolvashatatlansága. <i>Alföld</i>, 2009, 60/5.) 3. A „klasszikus” krimi születése: Edgar Allan Poe: <i>A Morgue utcai kettős gyilkosság</i>. In Uő: <i>A Morgue utcai gyilkosság</i>. Interpopulart, Szentendre, 1995. (Benyovszky Krisztián: <i>Bevezetés a krimi olvasásába</i>. Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2007, 11-60. Jorge Luis Borges: <i>A krimi</i>. In Uő: <i>Válogatott művei IV</i>. Európa, Bp. 1999, 102–117.) 4. Aranykor: Agatha Christie: <i>Halál a Níluson</i>. Helikon, Bp., 2017. (Varga Bálint: <i>Magádetektívek</i>. Agave, Bp., 2005, 223–231.)			

5. **Hardboiled:** Raymond Chandler: *Asszony a tóban*. XXI. Század, Bp., 2020. (Bánki Éva: *A bűn nyelvét megtanulni. Tanulmányok a kemény krimiről*. Napkút, Bp. 2014. Benyovszki Krisztián: *Bevezetés a krimi olvasásába*. Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2007.)
6. **Kelet-Közép-Európa és a krimi:** Karel Čapek: *Az ellopott gyilkosság*. In. Uő: *Az ellopott gyilkosság és más bűnügyi történetek*. Európa, Bp. 1968, 217–223. (Deczki Sarolta: *Rejtélyes irodalom. Új Forrás*, 2010/7, 37–48.)
7. **Van-e magyar krimi-hagyomány? 1.:** Gúthi Soma: *Világvárosi bűnök*. Kunossy, Szilágyi és Társa, Bp., 1907. (<https://mek.oszk.hu/18400/18421/pdf/18421ocr.pdf>) (Kálai Sándor: *Az intézményesülő magyar krimi egyik első példája* [Gúthi Soma bűnügyi történetei] [<http://real.mtak.hu/26974/>])
8. **Van-e magyar krimi-hagyomány? 2.:** Kosztolányi Dezső: *A detektív*. In. Uő: *Bűbájosok*. Franklin Társulat, Bp., 1916, 5–19. (Szilágyi Zsófia: *A szerző a gyilkos*. Kosztolányi Dezső: *A detektív*. *Acta Universitatis Szegediensis*, 2016, 135–145.)
9. **Van-e magyar krimi-hagyomány? 3.:** Ambrus Zoltán: *A gyanú*. In. Uő: *A gyanú*. Szépirodalmi Könyvkiadó, Bp., 1981.
10. **Van-e magyar krimi-hagyomány? 4.:** Tar Sándor: *Szürke galamb*. Magvető, 1996. (<http://beszelo.c3.hu/cikkek/tar-sandor-szurke-galamb-cimu-regenyrol>, <http://arkadiafolyoirat.hu/index.php/5-apokalipszis-abrazolas-az-irodalomban/134-kis-magyar-apokalipszis-tar-sandor-szurke-galamb-cimu-regenyrol>)
11. **Az „aranykor” alkonya: az igazság nyelvi és intézményes közvetítettsége:** Friedrich Dürrenmatt: *A baleset*. In. Uő: *Az ígéret*. Európa, Bp., 1984, 121–166.
12. **Pszichológia és krimi:** Ladislav Fuks: *Az utolsó ügy*. Európa, Bp., 1979. (Benyovszky Krisztián: *Bevezetés a krimi olvasásába*. Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2007, 131–148.)
13. **Antidetektívtörténet:** Jorge Luis Borges: *A halál és az iránytű*. In. Uő: *A titkos csoda*. Európa, Bp. 1986, 143–158. (Bényei Tamás: *Dekonstrukció és narratológia (és Borges)*. *Alföld*, 2002. december, 34–49.)

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban áll a komparatiztika tantárgynak Európa bolognai rendszerű egyetemeken oktatott, hasonló elnevezésű féléves tantárgyai tartalmával.

10. Értékelés

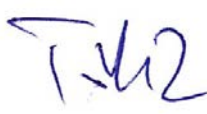
A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadások és a hozzájuk kapcsolódó irodalom anyagának ismerete	Írásbeli vizsga	50 %
10.5 Szeminárium	1. szemináriumi (órai) részvétel, aktív hozzájárulás a szövegértelmezésekhez	heti rendszerességgel benyújtott beadandók értékelése félév végi önértékelés	50%
10.6 Minimális követelmények			
• A kötelező irodalom elolvasása • Az előadások anyagának értő ismerete (vizsgatételek alapján) • Aktív, hozzájáruló részvétel a szemináriumi szövegértelmezésekhez			

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITAT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

A kitöltés időpontja	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2025.06.15.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje